

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu I zastúpeného JUDr. E proti žalovanému I, správcovi konkurznej podstaty úpadcu E o určenie pravosti a poradia pohľadávky, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15. novembra 2005 č. k. 75 Cbi 211/99-59, takto

r o z h o d o l :

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15. novembra 2005 č. k. 75 Cbi 211/99-59 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom vyhovel žalobe a určil, že pohľadávka žalobcu, prihlásená v konkurznom konaní úpadcu E vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. Z-2 1K 104/96, je vo výške 755 550 Sk oprávnená a zistená so zaradením medzi pohľadávky prvej triedy. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi na účet právneho zástupcu 500 Sk náhrady trov konania.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že po vykonanom dokazovaní dospel k záveru o oprávnenosti žaloby, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že jeho pohľadávka vo výške 755 550 Sk ako náhrada za zbúrané a znehodnotené budovy je nesporná so zaradením do prvej triedy. Žalobca si túto pohľadávku prihlásil ako konkurzný veriteľ s nárokom na jej prednostné uspokojenie v zmysle § 68 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení platnom do 1.2.1998 (ďalej

len „ZKV“). Na prieskumnom pojednávaní žalovaný pohľadávku poprel z dôvodu nezdokladovania nároku, že úpadca je povinnou osobou. Žalobca bol o tejto skutočnosti upovedomený a vyzvaný na podanie určovacej žaloby na súde, ktorú podal včas. Súd sa oboznámil s rozhodnutím Krajského úradu v Nitre, odboru pozemkového, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva č. 98/00355-I-Bu z 30.1.1998, právoplatného dňa 16.3.1996, ktorým bolo rozhodnuté, že povinnou osobou na poskytnutie náhrady podľa § 14 v spojení s § 5 a § 16 ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb. za zlikvidované stavby, ktoré sa nachádzali v katastrálnom území R kultúra dom č. p. X a dvor je E, ktorá žalobcovi ako oprávnenej osobe poskytne náhradu v celosti. Táto spoločnosť nadobudla vlastnícke práva k majetku štátneho podniku Štátny majetok A zmluvou o predaji podniku č. 1810/1997 od F, čím na ňu prešli aj záväzky z plnenia reštitučných nárokov a náhrad v hodnote 5 238 361 Sk voči oprávneným osobám uvedeným v prílohe zmluvy. Záväzok úpadcu voči žalobcovi síce v prílohe nie je evidovaný, ale súd mal za to, že táto skutočnosť nezbavuje úpadcu povinnosti vyplatiť žalobcovi jeho reštitučný nárok, keďže na úpadcu ako kupujúceho prešli aj neznáme práva a záväzky súvisiace s prevádzaným majetkom. Zo znaleckého posudku znalca I z 11.2.1997 vyplýva, že náhrada za zlikvidované budovy na P predstavuje sumu 1 036 447 Sk. Tým mal súd za preukázané, že povinnou osobou je úpadca, oprávnenou osobou je žalobca, pravosť, výška a poradie pohľadávky sú dostatočne preukázané, preto žalobe v celom rozsahu vyhovel. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie nevychádza zo skutkového zistenia, spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a konanie je postihnuté vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a navrhol, aby odvolací súd toto rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Poukázal na skutočnosť, že v privatizačnom projekte Štátneho majetku A, ani v zmluve o predaji tohto podniku ku dňu 1.2.1997 nie je evidovaný záväzok voči žalovanému ako oprávnenej osobe. Rozhodnutím Pozemkového úradu Nitra Č bola schválená dohoda vo veci vydania nehnuteľnosti podľa PK X parc. č. X, dom č. X, výmera X žalovanému ako oprávnenej osobe povinnou osobou P čo zakladá oprávnenú domnienku, že došlo k vydaniu veci povinnou osobou. Okrem toho, týmto rozhodnutím spolu s rozhodnutím Krajského

úradu Nitra 98/00355-I-Bu z 30.1.1998 sú na tie isté nehnuteľnosti určené dve povinné osoby. Namietal, že žalobca si svoj nárok neuplatnil u úpadcu, resp. jeho právneho predchodcu, takže nepreukázal splnenie zákonných podmienok v zmysle zákona č. 229/1991 Zb. Rozhodnutie KÚ Nitra č. 98/00355-I-Bu z 30.1.1998, ktoré na odvolanie úpadcu potvrdilo Ministerstvo pôdohospodárstva SR rozhodnutím č. 6330/97-I-430/2-An, ktoré do dnešného dňa nebolo úpadcovi doručené, má napriek tomu vyznačenú právoplatnosť dňom 16.3.1998. Predaný podnik záväzok žalobcu neevidoval, preto sa úpadca, ktorý vznikol po 1.10.1990 a predmetné nehnuteľnosti boli zbúrané ešte pred týmto termínom, nemohol stať povinnou osobou. Pokiaľ by bol správny záver súdu, že na úpadcu ako kupujúceho prešli všetky práva a záväzky súvisiace s prevádzaným majetkom, vrátane neznámych, potom by na úpadcu mali prejsť aj vlastnícke práva k nehnuteľnostiam, kde vlastníkom bol štát s právom užívania, spravovania, hospodárenia štátnym podnikom ŠM A.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny. K námietkam žalovaného uviedol, že v zmysle § 15 zákona č. 92/1991 Zb. na nadobúdateľa privatizovaného majetku prechádzajú všetky práva a záväzky, vrátane neznámych. Na základe dohody, ktorú schválil P mu boli vydané iba existujúce nehnuteľnosti, pričom teraz sa domáha náhrady za zbúranú budovu. Nie je pravdou, že nepreukázal splnenie zákonných podmienok a nárok neuplatnil u úpadcu, pretože v rozhodnutí KÚ Nitra je uvedené, že nárok na náhradu si uplatnil v zákonnej lehote v roku 1992. Výška náhrady bola určená v súlade so znaleckým dokazovaním, skutkový stav bol súdom zistený dostatočne a aj správne právne posúdený.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) prejednal odvolanie v rozsahu podľa § 212 ods. 1 OSP na nariadenom pojednávaní podľa § 214 ods. 1 OSP a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania je určenie pravosti, výšky a poradia pohľadávky žalobcu, ktorú prihlásil v konkurznom konaní vedenom proti úpadcovi E a ktorú žalovaný ako správca konkurznej podstaty poprel na prieskumnom pojednávaní. Ide o pohľadávku v celkovej výške 755 550 Sk uplatnenú z titulu náhrady za zbúrané budovy podľa § 14 zákona č. 229/1991 Zb. so zaradením do 1. triedy podľa § 68 ods. 2 ZKV. Dôvodom jej

popretia bola, o. i., skutočnosť, že z prihlášky a predložených dokladov nevyplýva, že ide o vykonateľnú pohľadávku. Ako vyplýva z konkurznej prihlášky č. 36, ktorá bola pripojená do spisu, žalobca v nej uviedol iba jej výšku (755 550 Sk), odkaz na ustanovenie § 68 ods. 2 ZKV v súvislosti s jej zaradením a údaj, že ide o pohľadávku zabezpečenú predbežným opatrením súdu, ktoré bolo k prihláške pripojené. Ide o uznesenie Okresného súdu v Nitre č.k. 11Nc 324/98-19 z 24. 4. 1998, ktorým súd vydal na návrh žalobcu predbežné opatrenie, ktorým dnešnému úpadcovi zakázal nakladať s vymedzenými nehnuteľnosťami s odôvodnením, že existuje dôvodná obava z ohrozenia budúceho výkonu rozhodnutia vo veci náhrad za zlikvidované stavby, pričom je v ňom iba odkaz na rozhodnutie Krajského úradu – odboru pozemkového, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva v Nitre č. 98/00355-I-Bu v spojení s rozhodnutím Ministerstva pôdohospodárstva SR zo 6. marca 1998 č. 6330/97-I-430/2 s tým, že týmito rozhodnutiami bola spoločnosť E určená za povinnú osobu na poskytnutie náhrady za zlikvidované stavby (neboli špecifikované) podľa zákona č. 229/1991 Zb. voči žalobcovi ako oprávnenej osobe. Z citovaného rozhodnutia KÚ Nitra vyplýva, že E s.r.o. A má poskytnúť žalobcovi v celosti náhradu „za zlikvidované stavby, ktoré sa nachádzali v k. ú. Rišňovce vedené v PK – vl. č. X, parc. č. X kultúra dom č.p. X a dvor“. Podľa znaleckého posudku vypracovaného znalcom I dňa 11.2.1997 pre účely určenia náhrady za zlikvidované budovy N malo ísť o rodinný dom, byty pre zamestnancov, studne, vonkajšie stavby, vonkajšie úpravy a oplotenie, kde len zastavaná plocha predstavuje C ich hodnota bola vyčíslená sumou 1 036 447 Sk, pričom podľa rozhodnutia Pozemkového úradu v Nitre zo 4.6.1992, ktorým bola schválená dohoda o vydaní vecí, je na predmetnej P uvedený iba dom č. X a výmera X. Okrem týchto nejasností zo spisu sa nedá ani zistiť, z čoho žalobca vychádzal pri určení výšky uplatňovanej pohľadávky, a akých stavieb sa vlastne týka. Navyše, súd prvého stupňa sa jednoznačne nevysporiadal ani s právne relevantnou námietkou žalovaného, že žalobca ako oprávnená osoba pre určenie pravosti jeho pohľadávky povinnosti nepreukázal, že si svoj nárok u povinnej osoby v zmysle zákona č. 229/1991 Zb. (§ 16 v spojení s § 13) aj včas uplatnil, keďže žalovaný túto skutočnosť popiera. V tomto smere nepostačuje odkaz žalobcu na odôvodnenie rozhodnutia Krajského úradu v Nitre, pretože v ňom sa len konštatuje, že žalobca ako oprávnená osoba si včas uplatnil nárok na vydanie nehnuteľnosti na Pozemkovom úrade v Nitre.

Z obsahu spisu, ako aj odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že bolo vydané na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu a záver súdu o pravosti pohľadávky v uplatnenej výške je predčasný. Odvolací súd ho preto s odkazom na ustanovenie § 221 ods. 1 písm. h/ a ods. 2 OSP zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa aj o náhrade trov odvolacieho konania.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 22. januára 2008

JUDr. Zuzana Ď u r i š o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: